

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 256

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנֵּרוֹת"

שאיפות ללא הפסק - ראייה לנפש בריאה
מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

במצוות שעשה "וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלֹא" (קהלת'ו). אין קץ ואין גבול לתאות הנפש, כי הנפש היא חלק אלוק ממעל וכשם שהקב"ה ללא תכלית, אף הנפש ללא תכלית, שאיפת הנפש לזכות להקב"ה ולעוה"ב וכפי שעוה"ב הוא נצח נצחים ללא תכלית, כן אין די לשאיפת הנפש לזכות לעוה"ב, "דַּרְשׁוּ ה' וְעֲזֹז בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תְּמִיד" ('תהילים' קה).

הנפש מבקשת לראות פניו תמיד ללא הפסק, נמצא, שזו באמת הבחינה למצבו הרוחני! בעת שאנו רואים מדה מסוימת

של הרגשת שובע והסתפקות, זו הוכחה שאין פעולותיו נובעות מכח הנפש, כי בשעה שהנפש חיה באדם, לא תתכן בשום אופן הסתפקות ושלוחה, לעולם אין ספוק במצוות, כי המצוה גוררת אחריה מצוות נוספות.

מבואר בחז"ל: 'בוא וראה; שלא כמדת הקב"ה, מדת בשר ודם; מדת בשר ודם; כלי ריקן, מחזיק. מלא, אינו מחזיק.

המשך בעמ' 2 <<<

וברש"י: 'למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמקן בחנוכה; לא הוא ולא שבטו. א"ל הקב"ה: "חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות". ויש להתעורר, המעט מה שזכו שבת לוי ואהרן הכהן, שנאמר עליהם: "וְהָיוּ לִי הַלְלוּם"?! (במדבר'ג). והיא מעלה מיוחדת שרק שבת לוי זכו לה יותר משאר השבטים. וביותר אהרן הכהן, הרי קדושתו היתה למעלה מכל כלל ישראל. ואף משה

רבנו ע"ה לא זכה להיות כהן גדול! ומה לו להתקנא בקרבנות הנשיאים שהקריבו ישראל ולא שבת לוי? ועד כדי כך נתקנא בהם, עד שחלשה דעתו והוצרך הקב"ה לפייסו; 'שלך גדולה משלהם'.

חזינן מהכא, שבעת שזוכה האדם להגיע לשלמות, לעולם אינו שבע רצון מאשר הגיע אליו ושואף תמיד להשיג עוד מעלות ומדרגות. ומכיון שראה אהרן הכהן שהנשיאים הביאו קרבנות לחנוכת

המזבח ושבת לוי לא הביא, חלשה דעתו. וכן מצינו גבי משה רע"ה, שהפריש שלש ערי מקלט בעבר הירדן, אע"ג שעדיין לא קלטו את הרוצחים, שכל זמן שלא הפרישו ערי מקלט בארץ ישראל, אף אותם שבעבר הירדן לא קלטו. והרי משה רע"ה זכה לאין שעור; הוא אשר נתן תורה לישראל, מ"מ בראותו שיכול לעשות מצוה נוספת, אף מצוה שאינה שלמה, אלא חלק ממצוה, אינו מסתפק

"בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאֵירוּ שְׁבַעַת הַנֵּרוֹת"

בכל! זכה בעושר, זכה בכל! אימתי? בזמן שהן מתנות שמים ובאות מכח התורה! אבל גבורתו ועושרו של בשר ודם, אינו כלום'. בעת שזוכה לקבל מתנה מאת הקב"ה, זכה לכל! ואע"ג שמתנות נפרדות הן ואין שייכות כלל בין העושר החכמה והגבורה, אבל כן היא נתינתו של הקב"ה שאין גבול וקץ לנתינה. ומשו"ה; בזוכה במתנה אחת, זוכה אף בשאר המתנות.

והיינו כנ"ל: שכמו שנתנת הקב"ה לאין שעור, כן היא תאות הנפש. וכמו שכתוב: **"וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלָא"** ('קהלת' ו). ולכן חיבים אנו לירא ולהרוד עד מאד בראותנו שמסתפקים אנו במעט תורה ותפילה ואיננו שואפים לגדולות ונצורות, הרי זה הוכחה שאין לנו שייכות לעבודת הנפש וכל תורתנו ומעשינו הטובים קשורים רק לתאוות הגוף. ומשום הכי, רק **'כלי ריק, מחזיק'** וכיון שלמד מעט תורה, שוב יש בו הרגשת רוייה ואינו שואף לתוספת גדלות.

ולפי זה יש לבאר דברי חז"ל ('נדה' ל:): **"אפילו כל העולם אומר לך צדיק אתה, יראה עצמו כאילו רשע"** ונראה שאין הכונה שיראה עצמו כרשע בתורת עצה, כדי שלא יפול בגאווה וכדומה. אלא יסודו כפי שנתבאר; דתאות הנפש אין לה גבול ולכן אף כשהגיע למדרגת צדיק, מכל מקום תאותו והרגשתו להוסיף יותר ויותר חייבת להיות באופן שיחוש עצמו כאילו הוא רשע גמור, שבנוגע למה שעדין יכול להשיג, הרי נחשב כרשע, שלא השיג מאומה. ('אור יחזקאל') ■

מאת הקב"ה? ואיתא ב"ילקוט' (ט רמז תשכג): **"ובימים הקים את המשפך פסה הענן"** שאותו הענן שהיה במעמד הר סיני הוסיף להנחותם במשך כל זמן היותם במדבר. **"משל למה הדבר דומה? למלך שהיה לו אוהב, שלח ואמר לו: "התקן עצמך, שאני בא אליך ליום פלוני". ולא האמין אותו האוהב; ידע המלך, אמר לו: "חייך, שאני בא אליך ביום. ובפרהסיא. ועל סוס שרכבתי עליו ביום שנהייתי מלך אני רוכב. ופורפירא שנזרק עלי ביום שנעשיתי אגוסטוס אני לובש. ואני בא אצלך! כדי שידעו הכל, מה חיבתך אלי."**

מבארים לנו חז"ל את גודל האהבה והחיבה שמחבב הקב"ה את ישראל ולכן באותו הלבוש והענן שהיה במעמד הר סיני, נגלה עליהם במשכן לגלות אהבתו אליהם.

נתבונן נא בזה ונראה כמה נפלאים הדברים, כי הנה אנו מורגלים בהבנות פשוטות; שנזכה לעולם הבא! ויותר מזה איננו מבינים. והכא חזינן, ציורים באהבת השי"ת, כי בעת שהקב"ה נותן ומטיב אין גבול ותכלית להטבתו ונותן שפע והטבה עד בלי די ורק מחובתנו להיות כלים הראויים למתנת השי"ת. וביציאת ישראל ממצרים שזכו להיות מקבלים, לא היה סוף לשפע שקבלו מאת הקב"ה.

איתא (במד"ר כב ז): **"ג' מתנות נבראו בעולם; חכמה, גבורה ועושר. זכה באחת מהן, נטל חמדת כל העולם; זכה בחכמה, זכה בכל! זכה בגבורה, זכה**

ומדת הקב"ה: מלא, מחזיק. ריקן, אינו מחזיק' ('ברכות' מ.). עניני הגוף כולם נמצאים רק בכלי ריק, תאות האכילה נמצאת רק באדם רעב, אמנם כשאכל ושבע, שוב אינו מתאוה לאכול. וכמו כן יחס האדם לזולתו, בעת שחברו עני ונזקק, נותן לו. ואילו כאשר יש לזולתו, אינו נותן לו. אמנם מדת הקב"ה להיפך, כי נתינת הקב"ה בלי תכלית ואין קצבה וגבול לנתינתו ולכן אף **מלא, מחזיק**. כי לעולם אינו מלא. אמנם בעת שהאדם כלי ריק, אינו מחזיק.

"יהב חכמתא לחכימין" ('דניאל' ב). בעת שיש לאדם חכמה, נותן לו עוד חכמה, כי כדי לקבל מאת הקב"ה, חייב להיות מוכשר לקבל. ומשום הכי, חייב להיות כלי מלא וכנאמר: **"וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ" אִם שָׁמַע בִּישׁוֹן, תִּשְׁמַע בַּחֲדָשׁ** ('רש"י 'דברים' יא). ולכן בעת שנפשו של אדם חיה בקרבו, לעולם אינה מסתפקת במה שיש לה ושואפת להשיג עוד ועוד.

"ובימים הקים את המשפך פסה הענן את המשפך לאהל העדת ובערב יהיה על המשפך פמראה אש עד בקר: פן יהיה תמיד הענן יכסנו ומראה אש לילה" ('במדבר' ט). לו זכינו לראות פעם אחת את הגילוי הגדול שיש בענן ובמראה האש, הרי בודאי היינו מתעוררים ומתקרבים להקב"ה ונעשים למאמינים גדולים, שהרי רואים בחוש; כבוד ה'. והנה דור המדבר זכו לכך במשך ארבעים שנה דבר יום ביומו ולכאורה מדוע זכו דור המדבר להתגלות כ"כ גדולה ולהטבה מופרזת זו

הלכה

דיני איסור קריאה לאור הנר

ההלכות שלפנינו מבוססות עפ"י השו"ע וה'משנה ברורה'

הפוסקים אם היתר זה שנאמר לשנים, הוא דוקא במקום מצוה, כגון: שלומדים יחד בספר, או, שאף כשקוראין דברי חול, היתרו. (ער"ה ב ס"ו).

אבל לאור המדורה, אפילו לעשרה בני אדם אסור לקרוא יחד, כיון שיושבין רחוקין זה מזה וזנבות האודים סמוכים להם, לא יכירו זה במעשה חברו. (ער"ה ה ס"ג).

מותר לקרוא פרק 'במה מדליקין' לאור הנר, כיון שהוא מזכיר דיני ההדלקה בשבת, אין לחוש שמא ישכח ויטה. אבל שאר פרקי מסכת 'שבת', למרות שמזכיר בהם מהלכות שבת, אסור, כיון שאין מזכיר איסור הדלקה בשבת. (ער"ה ז ס"ט).

נקטו הפוסקים שמותר לקרוא לאורם בלא חשש. אמנם יש הנוהגין ליתן על המפסק כסוי שנכתב בו שבת קדש כדי להזכירו, (ודבר זה נצרך בעיקר בסוגי המפסקים שניתן לסובבם בשביל להגדיל את האור ולהקטין). (ער"ה ס"ג ועיין ביאור"ל).

מותר לאדם לקרוא לאור הנר, אם העמיד עליו שומר, שאומר לחברו: "תן דעתך עלי שלא אטה חלילה" וכיון שחברו משמרו, אין חוששין שיטה. (ער"ה ג).

מותר לשנים לקרוא יחד בספר ובענין אחד, כיון שאם יחפוץ האחד להטות יזכירו חברו. אבל אם קוראין בשני ענינים, אסור. לפי שכל אחד עסוק בענינו ולא יזכירו זה לזה. נחלקו

אסרו חכמים לקרוא לאור הנר, שמא יטה את הנר בשביל להאיר לו היטב ויעבור בזה משום איסור כיבוי והדלקה. וכן הדין לענין עיון לאור הנר בכל דבר הצריך עיון, כגון בדיקת הציצית וכיוצא בזה. (ער"ה א ס"א).

אפילו היה הנר גבוה מאד, שאין האדם יכול להגיע אליו כלל, מכל מקום אסור לקרוא לאורו, שלא חילקו חכמים באיסורם בין נר לנר. אמנם אם מקום הנר סגור בבית ומוסר המפתח לאדם אחר, מותר לקרוא לאורו, שכיון שאין יכול לפותחו אלא בסיוע חברו הרי יזכירו והרי זה נחשב כאילו העמיד עליו שומר. (ער"ה ב).

בזמנינו שהתאורה באה מנורות חשמל, שאין שייך בהם הטיה לעולם,

דברי אגדה

בזה מחיוב חטאת ואם יבנה בית המקדש בימיו לא יצטרך להביא חטאת. שאם היה כן, למה הוצרך רבי ישמעאל לכתוב כן על פנקסו שיביא חטאת כשיבנה בית המקדש? ולמה לא יתן לצדקה ויפטר בזה. אלא ודאי שאין הדבר פוטר מקרבן חטאת. ■

אביא חטאת שמנה"א. ('שבת' יב:). ומדברי הגמרא הללו הוכיח רבנו ה'בן איש חי' בספרו שו"ת 'תורה לשמה' (קכ): שאדם שעבר על חטא שיש בו חיוב קרבן חטאת, שכתב הרמ"א ('או"ח שלד'): שיתן י"ח פשוטין לצדקה ויעלה לו לחטאת. שאין הכונה שנפטר

'אמר רבי ישמעאל בן אלישע: "אני אקרא ולא אטה"! פעם אחת קרא ובקש להטות, אמר: "כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים: "לא יקרא לאור הנר"'. רבי נתן אומר: "קרא והטה וכתב על פנקסו: "אני ישמעאל בן אלישע, קריתי והטיתי נר בשבת, לכשיבנה בית המקדש

הנהגות צדיקים

בספר 'אורחות הסידיך' מסופר: באחד הימים ששהה ראש ישיבת 'מנצ'סטר' רבי יהודה זאב סגל זצ"ל בעיר נופש, ברקן את החצר ונראה היה, כי אפשר לטלטל בה. בשבת יצא רבי יהודה בלוויית בחור אחד ובידו ספרים ללמוד בגינת הבית. בתוך כך, הוברר לו כי יש פרצה במקום אחד בגדר והתעוררה שאלה גדולה אם העירוב בכשרותו.

אחר כמה שעות הבחין הבחור כי ראש הישיבה לא ישן כל השבת ושאלו לפשר הדבר, השיב לו רבי יהודה: שלא יכל להרדם מרוב יראה, שמא עברו על איסור טלטול בשבת. הבחור המשיך ושאל: "אבל הרי אני הוא שטלטלתי ולא הרב?" השיבו רבי יהודה: "בשביל שאתה טלטלת, אני לא יכולתי לישון". ■

בספר 'קול חוצב' מסופר על רבי שלום שבדרון זצ"ל: שפעם בשעות בבית משפחה באמריקה, נכנס לאחד החדרים ובהיכנסו הבחין שהחשמל שהיה כבוי בכניסת שבת - דולק! ר' שלום חשש שמא פתיחת הדלת גרמה להדלקת האור, היה זה בשעה מאוחרת בליל שבת קדש. בשבת בבקר ניגש ר' שלום בסערת כאב ושאל על הטכניקה בבית מארחו: האם פתיחת הדלת מדליקה את האור? בני המשפחה שהבינו את חששו וראו את חיוורון פניו, הרגיעו אותו ואמרו לו: שיענקה, הילד הקטן, הוא זה שלחץ בטעות על מתג החשמל לאחר כניסת השבת. אמר להם רבי שלום: "חבל, חבל שלא ידעתי על כך אתמול, לא ישנתי כל הלילה מרוב עוגמת נפש, לו הייתי יודע - הייתי נרדם".

בספר 'הצדיק רבי שלמה' מובא מה שהיה מספר: רבי שלמה זלמן בלוך זצ"ל ששמע מרבו ה'חפץ חיים' זצ"ל; שפעם הלך רבי ישראל סלנטר במוצאי שבת לבקר חולה מסוכן והתחיל לשוחח עמו על ענין האמונה בדברי חז"ל הקדושים, שכל דבריהם אמת כפשוטן ממש. ובמשך השיחה התלהב יותר ויותר בענין זה וכך נמשך התלהבותו כשעה וחצי, עד שלבסוף אמר לחולה: היות שחז"ל הקדושים אמרו במסכת 'שבת' (ק"ט): 'חמין במוצאי שבת מלוגמא', הרי הדברים הם כפשוטן ממש וציוה להביא כוס חמין ונתנה לחולה ותיכף התחיל להתרפאות. וזהו בבחינת: "וְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יִחְיֶה" (חבקוק ב).

פרשת 'בהעלותך'

"וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁת הַשָּׁמֶן"

שמתוך שהאדם שקט על מקומו, דעתו מיושב עליו

פנינים לפרשה

"בְּהֶעֱלִיתָ אֶת הַנֶּרֹת" (ח ב)

כתב רבנו 'בעל הטורים': 'סמך נרות, לחנוכה. לרמוז לחנוכה; שהמצוה לפרסומי ניסא, בנרות.'

עוד עמד רבנו 'בעל הטורים': על כך

שכאן נכתב: "בְּהֶעֱלִיתָ אֶת הַנֶּרֹת", אמר הכתוב "נֶרֹת" לשון רבים. ואילו בחומש שמות (כז כ) נאמר: "לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד", היינו: נר, לשון יחיד והדבר אומר; דרשני.

וביאר בזה: שבא הכתוב לומר לבית הלל שתחילה ידליק נר יחיד ולאחר מכן יוסיף בכל יום והיינו: "נֶרֹת" לשון רבים. שדעת ב"ה מבואר במסכת 'שבת' (כא:): 'מוסיפין והולכין', דלא כב"ש שאומר 'יורד והולך'. וזהו ג"כ יתישב בלשון הכתוב: "לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד" כלומר: שמעלין בקדש.

"וּבְהֶאֱרִיךְ הָעֵנָן עַל הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים" (ט יט)

הרמב"ן בפירושו עומד לבאר את מהלך נסיעתם לפי הכתוב בפסוקים שלפנינו; והכל היה בדרך עליה בדרגת טרחתם של בני ישראל בהילוך המסעות ורצונם לעשות כפי שיצום ה' ע"י הראותו להם בהעלות הענן. וגם דברים אלו כלולים בנבואתו של הנביא ירמיה: "כִּי אָמַר ה' זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבֵּת כְּלוּלְתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה" (ירמיה' ב).

ואלו דברי הרמב"ן ז"ל: בא הכתוב

לומר שאף אם יאריך הענן על המשכן ימים רבים והמקום הוא איננו טוב בעיניהם והם היו חפצים ומתאווים מאד לנסוע מן המקום ההוא, אעפ"כ לא יעברו על רצון השם. וזהו שאמר הכתוב: "וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִשְׁמַרְתִּי ה' וְלֹא יִסְעוּ" ('במדבר' ט). כי מיראת השם ומשמרם את משמרת מצותו 'לא יסעו'.

והמשיך הכתוב ואמר: "וַיֵּשׁ אֲשֶׁר

יְהִי הָעֵנָן יָמִים מְסֻפָּר" כלומר: להיפך. שיהיה הענן ימים מספר, כשנים, או שלשה ימים בלבד והיו העם יגיעים מאד ממה שענינה בדרך כחם, אעפ"כ יעשו רצון השם ללכת אחרי הענן ולא יתעכבו עוד במקום ההוא.

והמשיך הכתוב וסיפר עוד: "וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יְהִי הָעֵנָן מְעַרְבַּ עַד בֹּקֶר" 'כי יש אופן שלא יעמדו רק לילה אחד ויסעו בבקר, אע"פ שהוא טורח גדול להם'.

והמשיך הכתוב ואמר: "או יומם וְלַיְלָה וְנִעְלָה הָעֵנָן וְנִסְעוּ", כלומר: 'לפעמים יעמוד הענן יומם וליילה, כי הלכו כל הלילה ובאו במקום ההוא בבקר וינחו הענן שם כל היום ההוא וכל הלילה. וְנִעְלָה' בבקר השני וְנִסְעוּ. והוא טורח גדול מן הראשון, כי היו העם סבורים שיעמדו שם ופרקו העגלות

והניחו משאם כמנהג הבאים מן הדרך. ובהעלות הענן יחזרו לטעון ולא יוכלו לעשות להם תקון לדרך'.

"וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁת הַשָּׁמֶן" (יא ח)

כתב רבנו 'בעל הטורים': כתיב ב'ירמיה': "שָׂאֲנָן מוֹאֲב מִנְעוּרָיו וְשָׁקַט הוּא אֵל שְׁמָרְיוֹ וְלֹא הוֹרֵק מִכְּלֵי אֵל כְּלֵי וּבְגוּלָה לֹא הִלֵּךְ עַל כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ וְרִיחוֹ לֹא נָמַר" (מח יא). מואב שהיה שקט ועמד על מקומו, עמד טעמו. וכמו שאמרו חכמי ישראל לאחשורוש כמבואר בגמרא ב'מגילה' (יב:): שילך לשאול 'כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת בַּמִּלְחָמָה וְשָׁתִי" ('אסתר' א) מחכמי מואב שטעמם לא פג. ופירש"י: 'שמתוך שהאדם שקט על מקומו, דעתו מיושב עליו'. ואילו לגבי דוד מצינו בפסוקים: "וַיֵּשְׁנוּ אֶת טַעְמוֹ" ('שמואל' א כא יד). "בְּשָׁנוֹתוֹ

אֶת טַעְמוֹ" ('תהלים' לד א). לפי שדוד גלה ממקום למקום, לכך נאמר בו: "בְּשָׁנוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ".

ולענין זה אמר הכתוב; שדוד המדבר אע"פ שגלו ממקום למקום, לא שינו את טעמם, בשביל המן שנאמר בו: "וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁת הַשָּׁמֶן" ('במדבר' יא). ואחז"ל במדרש 'תנחומא' (כ): 'לא ניתנה התורה לדרוש, אלא, לאוכלי המן'.

"מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה" (יא כז)

כתב בספר 'חנוכת התורה': פירש רש"י: אלדד ומידד מתנבאים במחנה ומה היו מתנבאים 'משה מת יהושע מכניס' והוא ממדרש חז"ל.

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

וְשִׁכַחְתָּ (דברים' ח).
 ומן הענין לציין בזה שבעשין ג'
 כתב הסמ"ג כדברים האלה: 'בשנת
 תתקצ"ו הייתי בספרד להוכיחם ואימץ
 הקב"ה את זרועותי בחלומות היהודים
 ובחלומות הגויים ובחזיונות הכוכבים ויט
 עלי חסדו ותרגו הארץ ותהיה לחרדת
 אלקים ועשו תשובות גדולות וקבלו
 אלפים ורבבות מצות תפילין מזוזות
 וציצית. והמהרש"ל פירש בבאוריו
 על הסמ"ג: שכונתו שהיה פותר להם
 חלומותיהם. ורבנו החיד"א בספרו
 'שם הגדולים' (מ קעח) כתב: שנראה
 לו שהיה להם ליהודים ולגויים חלומות
 מבהילים וחזיונות הכוכבים המורים על
 הרעה שתבא לעולם ושם פחדו פחד
 נורא ועי"ז קבלו תוכחתו. ■

הסמ"ג (ספר מצוות גדול) שבו ביאר
 וכלל סדר מנין המצוות. וצוהו במראה
 החלום לחבר את ספר הסמ"ג. וכתב
 בהקדמתו: שתוכחת הענוה היה דורש
 לרבים, אבל לא היה בדעתו למנות
 זאת בלאו. וגם רבנו משה (הרמב"ם)
 לא הזכירו בחשבון הלאוין במנין ספר
 המצוות שלו וכשהגעתי להשלים את
 מנין הלאוין הקרוני בחלום במראית
 הלילה, הנה שכחת את העיקר **"השִׁמְרָה
 לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה'** " (דברים' ו).
 והתבוננתי בבקר והנה הוא יסוד גדול
 ביראת השם והואלתי לחברו בעזרת
"יֵהֵב חֻקְמָתָא לְחַפְמִינִין" (דניאל'
 ב). אח"כ עיינתי בפ"ק ד'סוטה' (ה).
 וגרסין שם להדיא: **"אזהרה לגסות
 הרוח מנין שנאמר: וְיָרֵם לְבַבְךָ**

ויש לבאר על דרך רמז: כי גבי משה
 כתיב: **"כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ"** (שמות'
 ב). והנה אם היה נכתב: **"מַמִּים מְשִׁיתָהוּ"**
 היו הראשי תיבות של: **ממ"ם כסדרן:**
 משה מת יהושע מכניס. אך עתה הנו"ן
 והה"א מפסיקים, בין אותיות ממ"ם, זה
 שאמר הכתוב: **"מִתְנַבְּאִים בַּמַּ"ח נ"ה"**
 רצה לומר: שהיו מוחים את אותיות הנה"ה
 והשתא נעשה הראשי תיבות כסדרן:
'משה מת יהושע מכניס'.

"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מְכַל הָאָדָם"
 (יב ג)

רבנו משה מקוצי חיבר את ספר

לאור דרישת הקהל המבצע ממשין עד גמר המלאי, מהרו...!

1 שחרורון 8 ג'יגה 100 ש"ח
 1 אנצקלופדיה 100 ש"ח
 ספרית 'שופר' 520 הרצאות
 (13 דיסקים mp3) ב-130 ש"ח
 כל ה-CD/DVD ב-10 ש"ח
**חלוקת קלטות טייפ ווידאו
 חינם במשרד**
לע"נ הרה"ג יהודה שפירא זצ"ל

ניתן להשיג בהרצאות או במשרדי 'שופר' טלפון: 03-677779

WWW.SHOFAR.NET

ט.ל.ח

הפושט טלית קטן לצורך טבילה האם חוזר ומברך?

מערכת 'הברותא'

מיוחדת ל'גנזי המלך'

שאלה: ההולך לטבילה, או למרחץ ביום, האם צריך לברך שנית ברכת הציצית, על הטלית קטן, כשחוזר ללובש?

תשובה: כתב בשו"ת 'ציץ אליעזר' (

יג סימן ד): אמנם המ"ב (ח יד) ב'ביאור הלכה' ד"ה: 'וי"א' מביא בשם ה'קול אליהו': שהיוצא מבית המרחץ צריך לברך שנית על הט"ק, דאיכא הפסק גדול. והביא כן בשם רבני קשישי דירושלים. אבל כפי שמעיר המ"ב שם; העולם אין נוהגים להזהר בזה.

גם עצתו של המ"ב שם שיוכין בבקר בעת הברכה, שלא תפסור בברכה זו להט"ק רק עד שיפשטנו בבית המרחץ ואז יוכל לברך אח"כ לכולי עלמא, לא שמענו שיהיו נוהגים ככה.

ואדרבא, יעוין בספר 'תורת חיים' (סופר) על או"ח (כג) שמעיד על להיפך והוא: דעמא דבר, כשפושטים ט"ק ביום, כגון: לרחוץ. ומפסיקים טובא, בין הפשיטה ולבישה, אין מברכין, כיון שדעתו לחזור וללבוש מיד, אעפ"י שאי אפשר שיהיה עליו הט"ק במרחץ.

ובראשונה, נראה לחלק בין כשנכנס רק לטבול ותיכף יוצא ומתלבש. לבין נכנס למרחץ להתרחץ היטב וטובל לאחר מכן. דבאופן הראשון, כיון שלא לוקח הרבה זמן ודעתו מיד לחזור וללבוש הט"ק, י"ל; דלא הוי הפסק.

וכדמצינו שכותב לחלק בהכי בספר 'בן איש חי' (בראשית) ומובא גם בכה"ח ס"ק נו) וז"ל: 'בט"ק, אם פושטו להכנס לטבילה, לא יברך כשלוּבשו בעת שיצא, משום ספק ברכות. ואע"ג דמפורש בספר הכונות דרבנו האר"י ז"ל, היה מנהגו לברך על ט"ק אחר טבילה. ואין אומרים ספק ברכות כנגד רבנו האר"י ז"ל. מ"מ, י"ל: שאני, רבנו האר"י ז"ל, שהיה מתעכב בטבילה ועושה בה כונות הרבה ונעשה היסח דעת טפי. מיהו, אם פושטו כדי ליכנס למרחץ, דשוהה שם הרבה, יש לברך ע"פ מנהג האר"י ז"ל. כן העלתי בסה"ק 'מקבצאל' עכ"ל.

הרי שהבעל 'בן איש חי' מחלק כנ"ז. ולא רק זאת, אלא אפילו בשוהה הרבה במרחץ, נשמע מדבריו שרק למי שנוהג כהאר"י ז"ל, יש לו בכה"ג לברך. אבל ע"פ הנגלה, יש יסוד לומר שאפילו בכה"ג אין לברך ועכ"פ משום 'ספק ברכות להקל'.

והנה, דברי המ"ב בשם ספר 'קול אליהו' בזה לקוחים (כפי שמציין) מספר 'ארצות החיים'. וב'ארצות החיים' ב'המאיר לארץ' (ס"ק פו) כותב בזה בזה"ל: 'וכן העלה בשו"ת 'קול אליהו' (ח"ב ב) שהביא בשם האר"י ז"ל, שהיה מברך על ט"ק אחר צאתו מן הטבילה. וה"נ רבנו קשישי בירושלים. ודוקא בטבילה ומרחץ, דאיכא הפסק גדול עיי"ש עכ"ל.

ומלשון האמור יוצא; דהמנהג של רבנו קשישי בירושלים, מוסב ג"כ על יציאה מן טבילה. וכן כי גם עליהם מוסבים דברי ה'קול אליהו' במה שמסיים וכותב: ודוקא בטבילה ומרחץ, דאיכא הפסק גדול.

וגם מתקבל הרושם דה'קול אליהו' חילק דהאר"י ז"ל נהג בכזאת מפני שהיה בטבילה ומרחץ, דאז איכא הפסק גדול. ועיינתי בגוף דברי ספר 'קול אליהו' וראיתי דלא כן הדבר, דז"ל שם: 'אבל הנכנס למרחץ ומסיר טלית קטן מעליו, או, כשמחליף חלוקו ומסיר הט"ק מעליו, אז ודאי צריך לברך כשחוזר וללבוש, לסברת כל הני רבותא (שהביא לעיל מיניה). וכן ראיתי לרבנו סבוראי פה עה"ק ירושלים ת"ו שנוהגים כן. וכן שמעתי משם מרן הקדוש האר"י ז"ל שהוא היה נוהג לברך על טלית קטן, אחר צאתו מן הטבילה. וכן מצאתי אני עני, כתוב בכתבי תלמידי מהרי"ח ז"ל. ועדין אני אומר; דאם מחליף חלוקו ומסיר הטלית קטן מעליו, דאין צריך לברך כשחוזר וללבוש. דלא דמי לטבילה ומרחץ, דהתם איכא הפסק גדול. אכן הכא, במחליף חלוקו, דתיכף ומיד חוזר וללבוש הטלית קטן ואין כל כך הפסק, נלע"ד דא"צ לברך. וכן ראיתי נוהגים עכ"ל.

הרי נלמד איפוא, כי זה שאמר ה'קול אליהו': 'וכן ראיתי לרבנו סבוראי פה עה"ק ירושלים ת"ו שנוהגין כן,

מוסבים לא רק על הנכנס למרחץ, כי אם גם על מסיר הט"ק וחוזר וללבושו. ורק מה שמביא מהאר"י ז"ל, הוא רק ביציאה מן הטבילה.

ועוד זאת: דאעפ"כ שה'קול אליהו' מביא בשם רבנו סבוראי, שנהגו בכנ"ז, בכל זאת לא ביטל דעתו וחלק עליהם וחזר וכתב שהוא עומד בכל זאת על דעתו הקודמת, דבמחליף חלוקו ומיד חוזר וללבוש הט"ק ואין כ"כ הפסק, א"צ לחזור לברך.

וגם זאת: דהחילוק שמחלק הוא לא בין טבילה ומרחץ לבין טבילה לבד, אלא בין טבילה, או מרחץ, לבין מחליף חלוקו. דלעומת מחליף חלוקו, שהוא מיד, מחשב זה (הן הטבילה והן המרחץ) להפסק גדול.

באופן שיוצא לנו, שמצד אחד, מצד ההלכה הנגלית, אין לקבוע כפי מה שנהגו רבנו קשישי בירושלים, בהיות ומנהגם היה גם על מחליף חלוקו וחוזר וללבוש הט"ק מיד. ושובר דבריהם בצד, בהיות וה'קול אליהו' חלק על מנהגם ועמד על דעתו דא"צ לברך. ומצד שני, נראה מה'קול אליהו' שמצד הנסתר, אין לחלק בין טבילה, לבין מרחץ והיינו הך. וקובע מנהג האר"י ז"ל לברך.

אך, אבל שפיר כתב לחלק בזה הבין איש חי ז"ל; דשאני האר"י הקדוש, שגם בטבילה לבד יחד כוונות גדולות. אבל לכו"ע, שפיר יש לחלק בין מרחץ, לבין טבילה לבד וכנ"ל.

וכאמור בשם ה'תורת חיים'; העמא דבר הוא שלא לחזור ולברך, אפילו כשנכנסים למרחץ ולא רק לטבילה לבד. וכפי הנראה, קבלו העמא דבר, הנמוק שכותב שם המ"ב: שלפיהם, אין לברך. והוא כיון דמכוין לזה בעת ברכה בבקר, לא שייך זה הפסק בין הפשיטה והלבישה, דהברכה קאי על הלבישה השנית, ע"ש. ותו אמרינן כבר כן גם בסתמא, דלזה דעת כאו"א בברכו בבקר.

וכל זה כדי למעט בברכות וכדמצינו בדומה לזה, לענין ברכת השחיטה, שכותב בספר 'נחפה בכסף' (ח"ב ב'פרי מפרי' כח ט): שנהגו רבני שוחטי דמתא, לשחוט כל היום בברכה אחת ולערב עושים

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ט) שכותב שם: לנדונינו בנוגע לברכה אחרונה על הקאוי, כיון דעמא דבר לברך, לרבים טועים, לא חיישינן. וראוי לשבוק דעתין ונעביד כוותיהו ובפרט ריש להם על מה שיסמוכו וכו'.

וזו כלל גדול שהיה מוסד בידינו: אם הלכה רופפת בידך; 'פוק חזי מה עמא דבר'!

כי פשוט הוא, אשר באהבת ה' את עמו ישראל, יסיר מכשול מדרכיהם ולא יטו העולם אחר היחיד, אילו [היתה] סברתו דחוויה!

ודון מינה איפוא, לכגון נדונינו. ■

'חסד לאברהם' (חאו"ח ב). ובספר קטן, הנקרא בשם 'זכרו תורת משה' (ח"ב טז, מ"ש להשיב ע"ד החס"ל הנ"ז עיי"ש והדברים ארוכים).

והשוב לציין לדברי שו"ת פנ"י ח"ב אר"ח ו דס"ל: בכלל דבתפילין וציצית מכיון דמצוה עליו כל היום ודעתו על זה, לית דין ולית דיין, דבה"כ ושינה, לא הוה היסח הדעת ע"ש. וא"כ פשוט דלפני"ז גם בית המרחץ, לא הוי היסח הדעת. ויש להאריך.

ומאד מתאים נדונינו, להשוות אליו את האמור בשו"ת הלק"ט (ח"א

כסוי א' לכולם. ודעתם על כל מה שיביאו ואפילו כל היום כולו לא חשיבי לשיחה הפסק. ומסיים וכותב: דהכי עדיף למעט בברכות, כדי שלא יהיו נכשלים בברכה שא"צ עיי"ש. וה"ה; והוא הטעם גם בנידוננו, בהיות שלא מלטינן מפלוגתא בזה וסב"ל ולכן הכי עדיף לנהוג כנ"ז. ומכש"כ דהכי עדיף להנהיגם בכלל לא לברך על הט"ק בבקר ומכוונים לצאת ידי ברכה עם הברכה על הטלית גדול, עיין 'חיי אדם' (כלל יב ה). ותו"ח (ס"ק י יא). ומ"ב (טז סק"ד ושעה"צ סק"ו).

וכן ב'אשל אברהם' (תניינא' ח). ושו"ת

יעמוד על הברכה

יודל חיים בן לואיסה שיחזור בתשובה ולא יי וללמוד תורה בישיבה

המקום הזה יכול להיות שלך
03-6777779
שלוחה 552

ארגון "ותחבלל חנה" - כולל מדרש ראובן חולון - ראשון לציון

מומין את הציבור לנופש חמישי ששי שבת במלון "בינר קלאסיק" המפואר בתאריך יט'-כ"א סיון פרשת "שלח לך" 05/06-13/11 (למנינם)

בהשתתפות:
 הרב יצחק כהן צמח שליט"א רב שכונה בחולון והבייטן דוד שלמה שירו הי"ד

הזילא ענק!
 טשטן צבט גונן
 זמור פרייטס יקחי ספק

נותרו חדרים אחרונים!!!

כמות: 1390 א"ל

לפרטים: נבטלי 054-7713702 אייל 052-5500654

צירוף
צורנו
סאונז
וויזא
קו"א
לפקס:
03-6768855

מפעלי ללמוד וללמד

ייסוד שיעורי תורה למתקרבים בא"י ת.ד. 2718 בני ברק. פקס: 03-06185434

פרויקט השיעורים "זכרון יהודה"
 לזכר ולעילוי נשמת מרן הגאון רבי יהודה שפירא זצוק"ל

דרושים אברכים למסירת שיעורים!

לאור הדרישות הגוברות והולכות לייסוד שיעורי תורה בבתי מתקרבים בכל רחבי הארץ, דרושים לנו בהתנדבות

אברכים ת"ח ויר"ש למסירת שיעורים לקבוצות קטנות בצורה חיה ובאווירה נינוחה.

הסעה הלוך ושוב מבית מגידי השיעור מובטחת!

לפרטים ולהצטרפות למשימה קדושה זו ניתן לפנות המעוניינים ללמוד וללמד בחברות נא לצלצל

לפלאפון: 050-4166070
 מענה אנושי בין השעות 7:00-9:00 בערב (בשאר שעות היממה ניתן להשאיר הודעה קולית ברורה)

הרב זכריה יצחק שליט"א

קריאה בתימנית של פרשיות התורה בנוסח שאמי ובלדי

ניתן להשיג במשרדי יעופר, מתתיהו 10, בני ברק 03-6777779

פרשיות התורה והפסוקים 100 פרשיות

פרשיות התורה והפסוקים 100 פרשיות

רישק גינון

רישק גינון

הרב זכריה יצחק שליט"א

הרב זכריה יצחק שליט"א

נוסח בלדי

נוסח שאמי

MP3-ב

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אורי יצחק

**זכאי
"חי כפליים"
40% הנחה!!!**

ביום רביעי יח' סיון 10.06.09
יציאה בשעה 7:30 בדיוק מנקודות האיסוף

המסלול:

קבר רבי שמעון בר יוחאי זיע"א	11:00 מירון
קבר רבי יונתן בן עוזיאל זיע"א	12:00 עמוקא
ארוחת צהרים כיד המלך	14:00 מלון כינר
הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א	15:30 מלון כינר
קבר רבי מאיר בעל הנס זיע"א	17:30 טבריה

הישיבה בהפרדה מלאה בלבד!

ההרשמה במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10, בני ברק
טל: 03-6777779

Exceptionnel !!!
Pour la deuxième fois à Lyon

Rav **AMNON ITSHAK** Chlita

LE 7 JUNI 2009
à L'amphithéâtre
Centre de congrés de Lyon

Entrée en salle 19h00
Début de la conférence 20h30

Traduction assurée
par Rav E. Lemmel

Renseignements et réservations:
FRANCE: ALEX BENCHETRIT 06-64-43-32-65 - Lesamisderavannon@totmail.fr
ISRAEL: EMMANUEL HAZAN 054-54-74-3-84 - Mailshofar@yahoo.fr

Possibilité de sponsorship

SENSATIONELLER EVENT mit Raw Amnon Yizchak !!!

הרב אמנון יצחק בחופעה מיוחדת
לאור המצב בעולם !!!

Thema:

Wo steuert die Welt hin?

Buffet
מזנון

Preis Fr 10.-
Nur Abendkasse

Mittwoch, 10. Juni 2009

18.45 Türöffnung / Buffet / שערות ומזנון - פתיחת
19.30 Beginn Veranstaltung - התחלת החופעה

Jakob Weill-Half-Saal

Brandschenkesteig 14
8002 Zürich

Tram Nr. 13 und Bus Nr. 33 bis Waffenplatz, 5 min. Fussweg

Diesen faszinierenden Anlass dürfen Sie nicht verpassen
ערב מרתק ומהנה שאסור להחמיץ

Simultan-Übersetzung

Information: Tel. 044 201 6102 e-mail: event@juefo.com